

MESTO TORNAĽA

PROGRAM ROZVOJA MESTA TORNAĽA 2023-2027 S VÝHLADOM DO ROKU 2030

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

V zmysle § 5 a prílohy č. 2 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

TORNAĽA, OKT. 2022

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. **Názov:**

Mesto Tornaľa

2. **Identifikačné číslo:**

00319091

3. **Adresa sídla:**

Mierová 259/14, 982 01 Tornaľa

4. **Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa:**

Mgr. Anna Szögedi, primátor mesta Tornaľa

Mesto Tornaľa Mierová 259/14, 982 01 Tornaľa, tel: 047 / 55 11 134,

email: primator@mestotornala.sk

5. **Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné údaje kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a mieste konzultácie:**

Ing. Róbert Mag, vedúci odboru výstavby, životného prostredia a rozvoja mesta

Mesto Tornaľa, Mierová 259/14, 982 01 Tornaľa, tel: 047 / 55 11 106,

email: robert.mag@mestotornala.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. **Názov:**

Program rozvoja mesta Tornaľa 2023-2027 s výhľadom do roku 2030

2. **Charakter:**

Program rozvoja mesta Tornaľa (ďalej len PRM) je základným strategickým dokumentom podpory regionálneho rozvoja, ktorý určuje smer a línie rozvoja mesta. Program je vypracovaný na základe §8 Zákona o podpore regionálneho rozvoja NR SR. Schválenie programu rozvoja mesta poslancami Mestského zastupiteľstva je podmienkou na predloženie žiadosti mesta o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov, ktorými sú finančné prostriedky z fondov Európskej únie. Pri vypracovaní programu rozvoja mesta Tornaľa bola zohľadnená Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja pre programové obdobie po roku 2020.

3. **Hlavné ciele:**

Hlavným cieľom dokumentu je spracovanie a aktualizácia analytickej časti PRM a identifikovanie a zadefinovanie vízie, oblasti rozvoja mesta a strategické ciele rozvoja mesta. Vzhľadom na súčasnú vysokú dynamiku zmien externého prostredia a s cieľom dosiahnutia čo najväčšej flexibility programu je navrhovaný zoznam aktivít jednotlivých opatrení návrhovej časti indikatívny, nie záväzný. Zákon o podpore regionálneho rozvoja predpisuje monitorovanie a vyhodnocovanie dosahovania zvolených strategických cieľov a predloženie správy raz ročne Banskobystrickému samosprávnemu kraju. Pri vypracovávaní a schvaľovaní rozpočtu mesta metodika veľmi odporúča dosiahnuť čo najužšie prepojenie programu rozvoja mesta s programovým rozpočtom mesta na úrovni strategických cieľov, opatrení a merateľných ukazovateľov.

Vízia rozvoja mesta:

Rozvojom kultúrneho potenciálu, zvýšením kvality služieb a podporou podnikateľského prostredia zastaviť pokles počtu obyvateľov mesta a zvýšiť atraktivitu mesta pre obyvateľov aj návštevníkov mesta. Realizáciou ekologickej a sociálnej konverzie mesta zvýšiť odolnosť

mesta voči klimatickým zmenám a zvýšiť citlivosť voči zraniteľným skupinám obyvateľov mesta.

Oblasť rozvoja mesta Tornaľa

Kultúra – NKP a iné pamiatky, CR a služby pre návštevníkov, voľnočasové aktivity, rozvoj komunity, rozvoj turizmu a cezhraničná spolupráca

Životné prostredie – prevencia a kontrola znečisťovania, zásobovanie vodou, podpora biodiverzity, mitigačno-adaptačné opatrenia, úspora energie

Kvalita služieb – vzdelávanie a inovácie, sociálne služby, zdravotné služby, bezpečnosť, dobré spravovanie mesta (zodpovednosť, otvorenosť, participatívnosť, efektívnosť), digitalizácia a smart riešenia, bývanie

Zamestnanosť – podpora podnikateľského prostredia, verejná, technická a dopravná infraštruktúra, sociálne podnikanie, doprava

Strategické ciele rozvoja mesta:

- Rozvoj kultúrneho potenciálu a ochrana kultúrneho dedičstva
- Zvýšenie ochrany životného prostredia a odolnosti mesta voči klimatickým zmenám
- Zvýšenie kvality poskytovaných služieb
- Podpora podnikateľského prostredia

4. Obsah (osnova):

Program rozvoja mesta Tornaľa pozostáva z hlavného dokumentu a jeho príloh a je spracovaný so zohľadnením Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart rozvoja na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC odporúčanej Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Strategický dokument obsahuje:

- Úvod
- Analytická časť
 - Demografia
 - Počet obyvateľov
 - Národnostná štruktúra
 - Veková štruktúra
 - Index starnutia
 - Prírastok/úbytok
 - Priemerný vek
 - Sobáše a rozvody
 - Vzdelávanie
 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľov
 - Materské školy
 - Základné školy
 - Stredné školy
 - Sociálne a zdravotné služby
 - Sociálne údaje o obyvateľoch
 - Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb (DDaDSS)
 - Centrum pre deti a rodiny Tornaľa
 - Zaočkovanosť proti COVID-19
 - Zdravotné služby
 - Agentúra integrovanej starostlivosti v Tornali
 - Terénna sociálna práca a Rómske komunity
 - Ekonomický rozvoj

- Podnikateľské prostredie
 - Nezamestnanosť
 - Priemerná mzda
 - Trh práce
- Kultúra a cestovný ruch, voľnočasové aktivity
 - Kultúrna infraštruktúra
 - Kultúrne podujatia
 - Kultúrne pamiatky
 - Ubytovacie a stravovacie služby
- Vybrané výsledky výskumu na Gemeri - PhDr. Mariana Bárdiová, PhD.
- Životné prostredie a doprava
 - Emisie do ovzdušia
 - Voda v rieke Slaná
 - Spotreba pitnej vody
 - Verejný vodovod a kanalizačná sieť
 - Environmentálne záťaž
 - Odpadové hospodárstvo
 - Bytové hospodárstvo
 - Dopravné spojenie
- SWOT analýza
- Programové obdobie 2021 – 2027
- Návrhová časť
 - Strategická časť
 - Vízia rozvoja mesta
 - Oblasti rozvoja mesta Tornaľa
 - Strategické ciele rozvoja mesta
 - Ukazovatele merania dosahovania cieľov
 - Súlad so strategickými dokumentami vyššej úrovne
 - Programová časť
 - Prehľad navrhnutých opatrení a možných aktivít
 - Realizačná a finančná časť
 - Systém riadenia implementácie PRM a implementačná štruktúra
 - Zodpovednosť, časový harmonogram a finančné zabezpečenie navrhovaných aktivít
 - Monitorovanie a hodnotenie Programu rozvoja mesta
 - Akčný plán 2023
- Skratky

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu:

Variantné riešenia nebolo potrebné spracovať.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania:

Spracovanie PRM Tornaľa na roky 2023 - 2027 s výhľadom do roku 2030 sa uskutočnilo v období máj 2021 - december 2022

- a. Prípravná etapa a schválenie harmonogramu pri príprave a tvorbe Programu rozvoja mesta Tornaľa - máj 2021

- b. Úvod a Analytická časť; jún 2021 - marec 2022
- c. Analýza kultúrneho dedičstva; jún 2021 - máj 2022
- d. Governance – Vytvorenie riadiaceho výboru a flexibilných pracovných skupín ku jednotlivým oblastiam; august - október 2021
- e. Nastavenie vízie rozvoja územia mesta; jún 2021 - máj 2022
- f. Strategické plánovanie, stretnutia 3 odborných pracovných skupín (Školstvo, kultúra, šport a mládež; Bytová politika a sociálne otázky; Rozvoj mesta a životného prostredie); okt 2021 - aug 2022
- g. Realizačná a finančná časť: august - október 2022
- h. Pripomienkovanie dokumentu odbornými pracovnými skupinami: august - september 2022
- i. Zapracovanie pripomienok do dokumentu, spracovanie finálnej verzie PRM Tornaľa - september 2022
- j. Predloženie návrhu PRM Tornaľa na rokovanie a schválenie v MsZ v Tornaľa - december 2022

Harmonogram realizácie PHSR																								
	2021												2022											
Termín	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Prípravná etapa																								
Úvod																								
Analytická časť																								
Analýza kultúrneho dedičstva																								
Strategická časť																								
Programová časť																								
Realizačná a finančná časť																								
Záver																								
Predloženie PHSR do MsZ																								

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom:

PRM Tornaľa je tvorený v súlade s národnými, regionálnymi a miestnymi rozvojovými dokumentami:

- a. Územný plán mesta Tornaľa
- b. Integrovaná územná stratégia BBSK
- c. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja
- d. Plán rozvoja najmenej rozvinutého okresu Revúca
- e. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030
- f. Vízia a stratégia rozvoja SR do roku 2030
- g. Operačný program Slovensko 2021 - 2027
- h. Plán obnovy
- i. Agenda 2030

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie:

Mestské zastupiteľstvo v Tornaľa

9. Druh schvaľovacieho dokumentu:

Uznesenie Mestského zastupiteľstva v Tornaľa

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy:

Program rozvoja mesta Tornaľa vychádza z existujúceho PHSR mesta, platného PHSR Banskobystrického samosprávneho kraja a ďalších relevantných strategických dokumentov. Vstupmi strategického dokumentu sú príslušné právne predpisy v oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny, ochrany životného prostredia a ochrany zdravia obyvateľstva a zhodnotenie všetkých dostupných relevantných údajov o danom území a to z materiálov použitých pri vypracovaní strategického dokumentu. Vstupmi dokumentu sú aj verejne dostupné relevantné údaje o danom území získané z rôznych strategických dokumentov a analýza vonkajšieho a vnútorného prostredia mesta Tornaľa, analýza kultúrneho dedičstva, popis súčasného stavu, aktuálne platné strategické dokumenty, príslušná legislatíva, SWOT analýza

2. Údaje o výstupoch:

Výstupom je strategický dokument mesta Tornaľa na roky 2023 - 2027 s výhľadom do roku 2030. Program rozvoja mesta Tornaľa obsahuje víziu rozvoja mesta a hlavného smerovanie rozvoja mesta v súlade s ÚPN mesta, definície strategických cieľov a stanovenie poradia priorít, zohľadňujúce komparatívne výhody mesta. Programová časť obsahuje konkrétne opatrenia a aktivity, priradené k jednotlivým prioritám, ich rozloženie v čase, zdroje financovania a súbor ukazovateľov.

Strategické ciele a ukazovatele merania dosahovania cieľov:

Cieľ	Strategický cieľ PHSR	Ukazovateľ
1.	Rozvoj kultúrneho potenciálu a ochrana kultúrneho dedičstva	<ul style="list-style-type: none">- Počet návštevníkov kultúrnych a športových podujatí- Vývoj stavebno-technického stavu NKP (dobrý a vyhovujúci stav)- Počet kultúrnych a športových podujatí- Stav mestskej knižnice (metodické ukazovatele)- Tržby z cestovného ruchu v meste ročne
2.	Zvýšenie ochrany životného prostredia a odolnosti mesta voči klimatickým zmenám	<ul style="list-style-type: none">- Množstvo produkovaného komunálneho odpadu na obyvateľa- Miera separácie odpadu v meste- Emisie znečisťujúcich látok (v okrese)- Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizačnú sieť a ČOV- Počet realizovaných adaptačno-mitigačno opatrení- Verejné budovy so zlepšenou energetickou hospodárnosťou
3.	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb	<ul style="list-style-type: none">- Testovanie T5 a T9 na základných školách- Počet absolventov SOŠ, registrovaných na Úrade práce ako uchádzači o zamestnanie

		<ul style="list-style-type: none"> - Prieskum spokojnosti obyvateľov s kvalitou poskytovaných služieb - Počet e-služieb a počet novozavedených „smart“ riešení - Počet novozavedených pro-rodinných opatrení
4	Podpora podnikateľského prostredia	<ul style="list-style-type: none"> - Miera evidovanej nezamestnanosti v meste - Počet podnikateľských subjektov v meste - Rozloha opravených cestných komunikácií a chodníkov v m² - Počet sociálnych podnikov v meste

3. **Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie:**

Program rozvoja mesta je strednodobý strategický dokument rozvoja, ktorý má všeobecný charakter bez určenia konkrétneho spôsobu realizácie aktivít. Špecifikácia rizík súvisiaceho s jeho realizáciou je nereálne. Za priame vplyvy na životné prostredie možno považovať urbanistický rozvoj územia mesta, nárast počtu pracovných miest, nároky na zariadenia dopravy a technického vybavenia územia. Za nepriame vplyvy možno považovať nevyhnutné vplyvy urbanizovaného prostredia, ktoré vyplynú z využívania územia. Konkrétne vplyvy na životné prostredie budú závisieť od charakteru jednotlivých aktivít, od miesta ich realizácie a od spôsobu ich vykonania.

4. **Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva:**

Hlavné priority a ciele sú definované tak, aby konkrétne projekty neovplyvnili negatívne zdravotný stav obyvateľov mesta, ale naopak hlavnou úlohou cieľov a priorít je zlepšenie kvality životného prostredia a života obyvateľov mesta Tornaľa.

5. **Vplyvy na chránené územia vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie:**

V katastrálnom území mesta Tornaľa sa nachádza vtáčie územie „Cerová vrchovina – Porimavie“, ktoré bolo vyhlásené Vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 30/2008, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Cerová vrchovina – Porimavie. Chránené vtáčie územie patrí do sústavy chránených území NATURA 2000, na ktorých sa má zabezpečiť priaznivý stav populácií vybraných druhov živočíchov a rastlín a priaznivý stav biotopov. Program rozvoja mesta Tornaľa má všeobecný charakter, preto nepredpokladáme žiadny negatívny vplyv na chránené územie. Priame vplyvy na chránené územia sa nepredpokladajú.

6. **Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu:**

Nepredpokladajú sa významnejšie riziká spojené s uplatňovaním strategického dokumentu vo vzťahu k životnému prostrediu. V tomto štádiu posudzovania PRM Tornaľa a projektových zámerov možno predpokladať riziká len vo veľmi všeobecnej miere, napr. nedostatok finančných zdrojov.

7. **Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice:**

Program rozvoja mesta Tornaľa rieši rozvoj územia mesta a preto nepredpokladáme žiadny vplyv na životné prostredie prekračujúce štátne hranice.

IV. Dotknuté subjekty

1. **Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátene združení:**

Pôsobnosť dokumentu je vymedzená pre územie mesta Tornaľa. Obyvatelia Mesta Tornaľa, fyzické a právnické osoby so záujmami na území k.ú. Tornaľa (podnikateľské subjekty, občianske združenia, neziskové organizácie, správcovia inžinierskych sietí, vlastníci pozemkov). Obec Včelince, Obec Hubovo, Obec Lenka, Obec Gemer, Obec Stránska, Obec Žiar, Obec Gemerská Panica, Obec Čoltovo a Obec Kečovo.

2. **Zoznam dotknutých subjektov:**

- a. Banskobystrický samosprávny kraj
- b. Okresný úrad Banská Bystrica
- c. Krajský pamiatkový úrad
- d. Okresný úrad Revúca
- e. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Revúca
- f. Dotknuté obce - Včelince, Hubovo, Lenka, Gemer, Stránska, Žiar, Gemerská Panica, Čoltovo a Kečovo

3. **Dotknuté susedné štáty:**

Nie sú.

V. Doplňujúce údaje

Mapová a iná grafická dokumentácia:

Súčasťou strategického dokumentu sú informačné tabuľky a grafy.

Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu:

Podklady pre spracovanie programu rozvoja mesta Tornaľa 2023-2027 s výhľadom do roku 2030 boli nasledovné:

- a. Územný plán mesta Tornaľa
- b. Program rozvoja mesta Tornaľa na roky 2016 - 2022
- c. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2022-2030
- d. Integrovaná územná stratégia BBSK
- e. Koncepcia rozvoja cestovného ruchu destinácie Gemer na roky 2021 - 2027
- f. Stratégia adaptácie SR na zmenu klímy
- g. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030
- h. Vízia a stratégia SR do roku 2030
- i. Štatistické údaje ŠÚ SR a ÚPSVaR SR
- j. Štatistické údaje ÚPSVaR Tornaľa
- k. INEKO - Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy
- l. Centrum vedecko - technických informácií SR
- m. Atlas rómskych komunít 2019
- n. Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart rozvoja

VI. Potvrdenie správnosti údajov

1. **Miesto a dátum vypracovania oznámenia**
 - a. Tornaľa, október 2022
2. **Meno spracovateľa oznámenia:**
 - a. Ing. Zsolt Hunyák
 - b. Referent – Odbor výstavby, životného prostredia a rozvoja mesta
 - c. Mesto Tornaľa, Mierová 259/14, 982 01 Tornaľa
3. **Potvrdenie správnosti údajov oznámenia:**
 - a. Mgr. Anna Szögedi
 - b. primátor mesta Tornaľa
 - c. Mierová 259/14, 982 01 Tornaľa

Mgr. Anna Szögedi
primátor mesta Tornaľa